

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 276/2016-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 23. marca 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcu Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátkou JUDr. Ľubicou Višňovskou, Štúrova 20, Košice, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 17 Co 338/2011-421 z 10. októbra 2012 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 5 Cdo 139/2013-463 z 9. decembra 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. februára 2014 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. Ľubicou Višňovskou, Štúrova 20, Košice,

vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) č. k. 17 Co 338/2011-421 z 10. októbra 2012 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 5 Cdo 139/2013-463 z 9. decembra 2013.

Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného uvádza:

„Uznesením NS SR sp. zn. 5 Cdo 139/2013 zo dňa 9. 12. 2013 bolo dovolanie sťažovateľky proti rozsudku KS Banská Bystrica zo dňa 10. 10. 2012, sp. zn. 17 Co 338/2011 odmietnuté. Dovolanie sťažovateľky bolo odmietnuté podľa § 243b ods. 5 OSP v spojení s § 218 ods. 1 písm. c OSP, ako smerujúce proti rozhodnutiu proti ktorému nie je dovolanie prípustné, nakoľko neboli splnené podmienky podľa ustanovenia § 237 OSP.

Okresný súd Lučenec dňa 10. 10. 2011 č. k. 8 C 26/2008 rozhodol, že zrušuje podielové spoluvlastníctvo účastníkov konania k nehnuteľnosti zapísanej na KÚ [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] Správa katastra [REDAKOVANÉ], k. ú. [REDAKOVANÉ], obec [REDAKOVANÉ] okres [REDAKOVANÉ] na [REDAKOVANÉ], časť A: majetková podstata parc. registra C evidovaná na katastrálnej mape ako parc. č. [REDAKOVANÉ] zastavané plochy a nádvoria o výmere [REDAKOVANÉ], parc. č. [REDAKOVANÉ] zastavané plochy a nádvoria o výmere [REDAKOVANÉ], parc. č. [REDAKOVANÉ] záhrady o výmere [REDAKOVANÉ], parc. č. [REDAKOVANÉ] záhrady o výmere [REDAKOVANÉ], stavby rodinný dom [REDAKOVANÉ] na parc. č. [REDAKOVANÉ] v podiele $\frac{3}{4}$ vo vlastníctve navrhovateľky a $\frac{1}{4}$ vo vlastníctva odporkyne vo všeobecnej cene 89 700,- € tak, že nehnuteľnosť v celosti prikazuje do výlučného vlastníctva odporkyne [REDAKOVANÉ] r. [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] občanke SR. Odporkyňa je povinná zaplatiť na úplné vyrovnanie zaniknutého podielového spoluvlastníctva navrhovateľke sumu 67 275,- € do 3 mesiacov od právoplatnosti rozsudku...

Návrh na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva podala navrhovateľka [REDAKOVANÉ] a to pôvodne proti vtedy evidovanej podielovej spoluvlastníčke [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], ktorá mala evidovaný podiel $\frac{1}{4}$ k celku k predmetnej nehnuteľnosti a to titulom dedičského konania po svojom neb. otcovi [REDAKOVANÉ], manželovi navrhovateľky, otcovi pôvodnej evidovanej podielovej

spoluvlastníčke a súčasnej odporkyni ako matky [REDACTED]. Navrhovateľka podľa pôvodného návrhu žiadala predmetnú nehnuteľnosť vyporiadať tak, že túto v celosti preberie ona a bude povinná v lehote 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku uhradiť odporkyni sumu 7 468,63 €.

V priebehu konania súd uznesením 8 C 26/2008 zo dňa 25. 8. 2008 pripustil vystúpenie odporkyne [REDACTED] z konania a na jej miesto vstup odporkyne [REDACTED] do konania z dôvodu, že táto sa aj formálne stala podielovou spoluvlastníčkou predmetnej nehnuteľnosti na základe darovacej zmluvy od svojej vnučky [REDACTED] a to vkladom povoleným pod č. [REDACTED] zo dňa 16. 7. 2008.

Odporkyňa súhlasila so zrušením a vyporiadaním podielového spoluvlastníctva predmetnej nehnuteľnosti avšak žiadala aby nehnuteľnosť jej bola daná do výlučného vlastníctva, nakoľko ona nemá žiadnu inú nehnuteľnosť vo vlastníctve a ani nemá vyriešenú bytovú otázku...

Vo veci podaného odvolania rozhodol KS Banská Bystrica rozsudkom 17 Co 338/2011 zo dňa 10. 10. 2012 a to tak, že potvrdil rozsudok OS. V odôvodnení KS v prvom rade opísal skutkové zistenia I. stupňového súdu, opísal dôvody odvolania a skonštatoval, že podľa jeho názoru odvolací súd zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia (§ 219 ods. 2 OSP) preto poukazuje len na určité najzávažnejšie aspekty, ktorými reaguje na argumenty odporkyne uvedené v odvolaní. V prvom rade skonštatoval, že je nesporné, že navrhovateľka je podielovou spoluvlastníčkou v podiele $\frac{3}{4}$ k celku a odporkyňa v $\frac{1}{4}$ celku, ďalej že je nesporné, že...

K porušeniu základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy a práva sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru rozsudkom KS 17 Co 338/2011-421 zo dňa 10. 10. 2012 došlo tým, že KS posúdil vec podľa ust. § 141 a § 142 OZ, pričom podľa nášho názoru predmetnú vec mal posúdiť podľa ust. § 136, § 137 a § 34 a nasl. OZ (poukazujeme na rozsudok NS SR sp. zn. 4 Cdo 93/1999) a k porušeniu práva došlo aj tým, že vec neposudzoval podľa § 142 OZ ako vyporiadanie v najširšom zmysle slova, kde v jeho rámci sa prihliada napr. aj na to, či a do akej miery niektorí z predchádzajúcich podielových spoluvlastníkov zhodnotil spoločnú nehnuteľnosť, vec investíciami a podobne. V tejto časti poukazujeme na rozsudok NS ČSSR 4 Cz 11/1969,

R 40/1970. Ďalej poukazujeme na to, že Krajský súd porušil právo sťažovateľky pokiaľ v súvislosti so zaniknutým podielovým spoluvlastníctvom nepoužil ust. § 107 OZ...

Čo sa týka uznesenia NS SR, Najvyšší súd napadnutým uznesením dovolanie sťažovateľky odmietol ako neprípustné a skonštatoval, že neboli splnené podmienky podľa ust. § 237 OSP a tento dovolanie odmietol podľa § 243b ods. 5 OSP v spojení s § 218 ods. 1 písm. c, OSP ako smerujúce proti rozhodnutiu proti ktorému dovolanie nie je prípustné, so zreteľom na odmietnutie dovolania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

Sťažovateľka namieta, že NS SR sa týmto právnym názorom vyjadreným v napadnutom uznesení odchýlil od iného svojho predchádzajúceho rozhodnutia v obdobných veciach v ktorých naopak založil prípustnosť dovolania podľa ust. § 237 písm. f OSP na dôvode nedostatku riadneho odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu a tým, že NS SR nesprávne vyložil ust. § 237 písm. f OSP, porušil základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.“

Na základe uvedených skutočností sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd prijal jej sťažnosť na ďalšie konanie a aby vydal tento nález:

„Najvyšší súd SR porušil v konaní vedenom o veci sťažovateľky pod sp. zn. 5 Cdo 139/2013 a uznesením v tejto veci vydanom dňa 9. 12. 2013 jej základné právo chránené čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

Uvedené uznesenie sa zrušuje.

Krajský súd v Banskej Bystrici porušil v konaní vedenom o veci sťažovateľky pod sp. zn. 17 Co 338/2011 a rozsudkom v tejto veci vydanom 10. 10. 2012 jej základné práva chránené čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

Uvedený rozsudok sa zrušuje.

Najvyšší súd SR a Krajský súd v Banskej Bystrici sú povinní spoločne a nerozdielne nahradiť sťažovateľke trovy tohto konania.“

II.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

V obsahu práv podľa čl. 46 ústavy a čl. 6 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (m. m. II. ÚS 71/97).

Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva

odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03).

Ústavný súd považuje za potrebné poukázať na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštanciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Preto nie je zásadne oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmavať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02). O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom možno uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (napr. I. ÚS 115/02, I. ÚS 176/03).

V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer,

resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu č. k. 5 Cdo 139/2013-463 z 9. decembra 2013

Sťažovateľka odôvodňuje porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru tým, že najvyšší súd v uznesení č. k. 5 Cdo 139/2013-463 z 9. decembra 2013 (ďalej aj „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“) nespĺnil požiadavky na riadne, vecne správne a dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, keď neodkázal na konkrétnu právnu normu, ktorá podporuje ním prijatý právny záver, pritom sa odchýlil od svojho právneho názoru v obdobnej veci vyjadreného už v inom svojom rozhodnutí, a preto považuje aj napadnuté uznesenie najvyššieho súdu za arbitrárne a nepresvedčivé, t. j. také, ktoré nespĺňa atribúty spravodlivého súdneho rozhodnutia.

V podstatnej časti napadnutého uznesenia najvyššieho súdu v konaní sp. zn. 5 Cdo 139/2013-463 z 9. decembra 2013, ktorým tento súd dovolanie sťažovateľky proti rozsudku krajského súdu č. k. 17 Co 338/2011-421 z 10. októbra 2012 (ktorým krajský súd potvrdil rozsudok Okresného súdu Lučenec (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 8 C 26/2008-394 z 10. októbra 2011) odmietol, sa uvádza:

„Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.) zastúpená advokátom (§ 241 ods. 1 O. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.), skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O. s. p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

V danom prípade dovolaním odporkyne nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, ale taký potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné. Dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nerozhodoval, preto ani nevyslovil právny názor, ktorým by boli súdy viazané. Z týchto dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie odporkyne nie je podľa § 238 ods. 1 až 3 O. s. p. procesne prípustné.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1, veta druhá O. s. p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadať vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O. s. p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti uzneseniu podľa § 239 O. s. p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O. s. p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu) odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Takéto vady konania ale v dovolacom konaní neboli zistené.

Odporkyňa namieta, že rozhodnutie odvolacieho súdu nie je dostatočne odôvodnené, nakoľko odvolací súd len stroho skonštatoval, že odporkyňa nepreukázala, že tu existovala dohoda o vzniku spoluvlastníckeho podielu už pred dedičským konaním a stotožnil sa len s právnou argumentáciou súdu prvého stupňa, ako aj s jeho odôvodnením...

Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia skonštatoval správnosť skutkových a právnych záverov súdu prvého stupňa a na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia prvostupňového súdu poukázal len na určité najzásadnejšie aspekty, ktorými reagoval na argumenty odporkyne uvedené v odvolaní a náležite vysvetlil, prečo sa s nimi nestotožnil. Odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku dalo tak odpoveď na relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany odporkyne. Rozhodnutie odvolacieho súdu nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože odvolací súd sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam...

Odporkyňa v dovolaní namieta, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.)...

Vzhľadom na to, že prípustnosť dovolania odporkyne nemožno vyvodiť zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie odmietol podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné. So zreteľom na odmietnutie dovolania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.“

Podľa názoru ústavného súdu napadnuté uznesenie najvyššieho súdu spĺňa požiadavky na riadne, vecne správne a dostatočné odôvodnenie a nie je arbitrárne, a preto sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Nad rámec uvedeného ústavný súd k námietke sťažovateľky, pokiaľ poukazuje na rozdielnu judikatúru najvyššieho súdu v obdobnej veci, uvádza, že mu neprislúcha zjednocovať *in abstracto* judikatúru všeobecných súdov, a suplovať tak poslanie, ktoré zákon č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení

neskorších predpisov [§ 8 ods. 3, § 20 ods. 1 písm. b), § 21, § 22 a § 23 ods. 1 písm. b)] zveruje práve najvyššiemu súdu, resp. jeho plénu a kolégiám, keď mu okrem iných priznáva aj právomoc zaujímať stanoviská k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov (m. m. I. ÚS 17/01, IV. ÚS 267/05). Práve plénum a kolégiá najvyššieho súdu sú oprávnené odstraňovať nejednotnosť výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov tak, aby sa chránili okrem iného aj legitímne očakávania účastníkov súdnych konaní. Ústavný súd však vzhľadom na to, že nie je súčasťou systému všeobecného súdnictva, môže zasahovať do výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov všeobecnými súdmi len v prípadoch, keď sa ich výklad vyznačuje svojvôľou a zjavnou neodôvodnenosťou do tej miery, že to má za následok porušenie základného práva alebo slobody. Keďže ale ústavný súd v prípade napadnutých uznesení prejav svojvôle, resp. zjavnej neodôvodnenosti nezistil, nepovažoval v danom prípade argumentáciu sťažovateľky za spôsobilú na to, aby len na jej základe bolo možné tieto rozhodnutia hodnotiť ako ústavne nekonformné.

Okrem iného aj z rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci *Beian v. Rumunsko* zo 6. 12. 2007 vyplýva, že rozdielna judikatúra v skutkovo rovnakých, prípadne podobných veciach je prirodzenou súčasťou vnútroštátneho súdneho systému (v zásade každého súdneho systému, ktorý nie je založený na precedensoch ako prameňoch práva). K rozdielnej judikatúre prirodzene dochádza aj na úrovni najvyššej súdnej inštalácie. Z hľadiska princípu právnej istoty je ale dôležité, aby najvyššia súdna inštalácia pôsobila ako regulátor konfliktov judikatúry a aby uplatňovala mechanizmus, ktorý zjednotí rozdielne právne názory súdu v skutkovo rovnakých alebo podobných veciach.

2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu č. k. 17 Co 338/2011-421 z 10. októbra 2012

Sťažovateľka odôvodňuje porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

tým, že krajský súd v rozsudku č. k. 17 Co 338/2011-421 z 10. októbra 2012 (ďalej aj „napadnutý rozsudok krajského súdu“ nesprávne právne posúdil jeho vec.

Ústavný súd ďalej preskúmal aj sťažovateľkou napadnutý rozsudok krajského súdu č. k. 17 Co 338/2011-421 z 10. októbra 2012, ktorým tento súd potvrdil rozsudok okresného súdu č. k. 8 C 26/2008-394 z 10. októbra 2011, s prihliadnutím na povahu kľúčových námietok sťažovateľky týkajúcich sa jeho arbitrárnosti a interpretácie paragrafového znenia Občianskeho zákonníka krajským súdom v rozpore s jeho zmyslom a účelom a mimo ustálenej rozhodovacej praxe súdov.

V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na podstatnú časť odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu, v ktorom sa okrem iného uvádza:

«Po oboznámení sa s obsahom spisu a okresným súdom vykonanými dôkazmi odvolací súd konštatuje, že rozsudok okresného súdu vo výroku o zrušení podielového spoluvlastníctva a prikázaní veci do výlučného vlastníctva odporkyne a vo výroku, ktorým odporkyni uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľke na úplné vyrovnanie zaniknutého podielového spoluvlastníctva sumu 67.275 Eur, je vecne správny. Odvolací súd (v súlade s vyššie citovaným ustanovením § 219 ods. 2 O. s. p.) sa v celom rozsahu stotožňuje i s odôvodnením jeho rozhodnutia, ktoré je jednak dostatočne podrobné, ale je i jasné, zrozumiteľné a presvedčivé, a teda splňa zákonné podmienky odôvodnenia uvedené v ustanovení § 157 ods. 2 O. s. p.

Odvolací súd na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia (§ 219 ods. 2 O. s. p.) preto poukazuje len na určité najzásadnejšie aspekty, ktorými reaguje na argumenty odporkyne uvedené v odvolaní. V prvom rade konštatuje, že je nesporné, navrhovateľka je podielovou spoluvlastníčkou nehnuteľnosti v podiele $\frac{3}{4}$ k celku a odporkyňa v podiele $\frac{1}{4}$ k celku. Ďalej je nesporné, že navrhovateľka, ale i odporkyňa nemajú záujem na ďalšom trvaní ich spoluvlastníckeho vzťahu k nehnuteľnosti a keďže medzi nimi nedošlo k dohode o zrušení a vzájomnom vypořádaní spoluvlastníctva (§ 141 Občianskeho zákonníka), bolo potrebné, aby o zrušení a vypořádaní ich podielového spoluvlastníctva rozhodol na základe návrhu navrhovateľky súd. Okresný súd postupoval správne, keď v súlade s ustanovením § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka skúmal

podmienky pre postupné možné spôsoby zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva. Z vykonaného dokazovania (z odporkyňou predloženého posudku a z výpovede jeho spracovateľa – znalca) dospel k správne záveru, že prvý spôsob súdneho vyporiadania podielového spoluvlastníctva – rozdelenie veci nie je (vzhľadom na charakter a účel nehnuteľnosti) možné. Preto prichádzal do úvahy druhý zákonný spôsob vyporiadania podielového spoluvlastníctva, ktorým je v tomto prípade prikázanie veci do výlučného vlastníctva jednej zo spoluvlastníčok, za primeranú náhradu odstupujúcej spoluvlastníčke. Pri riešení otázky ktorej z účastníčok konania (spoluvlastníčok) má byť nehnuteľnosť prikázaná do výlučného vlastníctva postupoval okresný súd správne, keď nezohľadňoval len veľkosť spoluvlastníckych podielov, ale skúmal i ďalšie relevantné aspekty. Takto dospel k správne záveru, že i keď odporkyňa je podielovou spoluvlastníčkou len v podiele $\frac{1}{4}$ k celku a navrhovateľka v podiele $\frac{3}{4}$ k celku, je s ohľadom na všetky (v odôvodnení rozhodnutia špecifikované) okolnosti vhodné a účelné, aby sa výlučnou vlastníčkou stala odporkyňa. Odvolací súd sa s tým plne stotožňuje.

Okresný súd postupoval správne i pri určení náhrady za zanikajúci spoluvlastnícky podiel navrhovateľky, ktorý správne vypočítal zo všeobecnej ceny nehnuteľnosti určenej v posudku predloženom odporkyňou, ktorý ani jedna strana v konaní právne relevantným spôsobom nespochybnila.

Odvolací súd konštatuje, že okresný súd sa správne vysporiadal i s otázkou, či v minulosti medzi odporkyňou, navrhovateľkou a jej nebohým manželom (synom odporkyne) došlo k platnému vzniku dohody o založení spoluvlastníckeho vzťahu k predmetnej nehnuteľnosti, resp. inak povedané, či odporkyni vznikol spoluvlastnícky vzťah k nehnuteľnosti ešte predtým, ako nadobudla spoluvlastnícky podiel v rozsahu $\frac{1}{4}$ k celku na základe vyššie uvedenej darovacej zmluvy. V tomto smere vykonal okresný súd náležité dokazovanie, z ktorého dospel k správne záveru, že odporkyňa v konaní nepreukázala, že k vzniku takejto dohody došlo. V tomto smere sa odvolací súd plne stotožňuje so skutkovou i právnou argumentáciou okresného súdu, ktorú považuje za vecne správnu, pričom sa stotožňuje i s jeho podrobným odôvodnením, na ktoré poukazuje. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza len toľko, že samotná skutočnosť, že odporkyňa v období, keď navrhovateľka s nebohým manželom kupovali predmetnú nehnuteľnosť (i v neskoršom období) poskytla nebohému manželovi navrhovateľky (svojmu synovi) finančné prostriedky

ešte sama osebe nepreukazuje, že došlo k dohode o založení jej spoluvlastníckeho vzťahu k predmetnej nehnuteľnosti. Ak by v tom období odporkyňa skutočne mala vôľu nadobudnúť spoluvlastnícky podiel k nehnuteľnosti, resp. ak by skutočne došlo k dohode o založení jej spoluvlastníckeho vzťahu k predmetnej nehnuteľnosti, bolo by nelogické, aby netrvala na tom, aby figurovala ako podielová spoluvlastníčka nehnuteľnosti v katastri nehnuteľností. Jej argumentáciu, že na takomto postupe netrvala z bližšie nešpecifikovaných „technických“ alebo „administratívnych“ dôvodov je možno považovať za účelovú a zavádzajúcu, pretože v tom období udelila nebohému manželovi navrhovateľky (svojmu synovi) plnomocnenstvo k rôznym zásadným právnym úkonom v jej mene a teda mohla mu udeliť splnomocnenie i v tomto smere. Odporkyňa sa však uspokojila s tým, že od navrhovateľky a jej nebohému manžela mala prísľub, že v nehnuteľnosti bude v prípade potreby môcť bývať, čo v žiadnom prípade nemožno považovať za platné uzatvorenie dohody o založení spoluvlastníckeho vzťahu k predmetnej nehnuteľnosti.

Z uvedeného vyplýva, že ak nebol preukázaný vznik dohody o založení spoluvlastníckeho vzťahu odporkyne k nehnuteľnosti, finančné prostriedky ktoré poskytla nebohému manželovi navrhovateľky (svojmu synovi) nemožno považovať za prostriedky určené na zhodnotenie spoločnej veci a teda neprichádza do úvahy ani tzv. vyporiadanie v širšom zmysle, teda vyporiadanie, kedy sa prihliada na zhodnotenie veci investíciami jedného zo spoluvlastníkov.

Keďže vyporiadanie podielového spoluvlastníctva v širšom zmysle na základe vzájomného návrhu odporkyne nebolo (z vyššie uvedeného dôvodu) možné, okresný súd správne vyhodnotil jej podanie (resp. podania) označené ako vzájomný návrh, len za obranu, resp. za návrh na iný spôsob vyporiadania podielového spoluvlastníctva, o ktorom nie je potrebné rozhodovať procesne ani samostatným výrokom vo veci samej (čo neplatí v prípade, ak sú splnené podmienky na vyporiadanie v širšom zmysle – vid' napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky 3 Cz 9/89). Zároveň však odvolací súd konštatuje, že nie je dôvod ani na to, aby v takomto prípade bol platený súdny poplatok.

Z uvedených dôvodov preto odvolací súd rozsudok okresného súdu podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. ako vecne správny potvrdil.»

Ústavný súd pri preskúmaní napadnutého rozsudku krajského súdu vychádzal zo svojho ustáleného právneho názoru, podľa ktorého odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. V nadväznosti na uvedené ústavný súd poukazuje aj na relevantnú časť odôvodnenia rozsudku okresného súdu sp. zn. 8 C 26/2008-394 z 10. októbra 2011, v ktorom sa okrem iného uvádza:

«... Navrhovateľka ([REDAKOVANÉ], pozn.) žiadala nehnuteľnosť prikázať do svojho výlučného osobného vlastníctva s povinnosťou vyplatiť odporkyňu v lehote 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku...

V priebehu konania súd... pripustil vystúpenie odporkyne [REDAKOVANÉ] z konania a na jej miesto vstup [REDAKOVANÉ] do konania z dôvodu, že darovacou zmluvou ktorej vklad bol povolený pod č. [REDAKOVANÉ] dňa 16. 07. 2008 nadobudla odporkyňa od svojej vnučky spoluvlastnícky podiel ¼ nehnuteľnosti.

Odporkyňa s návrhom na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva súhlasila, ale navrhla nehnuteľnosť prikázať do svojho výlučného vlastníctva z dôvodu, že nevlastní žiadnu inú nehnuteľnosť a žiadala započítať ňou vložené finančné prostriedky do nehnuteľnosti...

Po skončení dedičského konania navrhovateľka podala návrh na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti, žiadala ju prisúdiť do svojho vlastníctva s povinnosťou vyplatiť odporkyňu [REDAKOVANÉ] tvrdiac, že nehnuteľnosť nadobudla s nebohým manželom do svojho BSM z vlastných úspor a nevlastní žiadnu inú nehnuteľnosť.

V priebehu konania po uzavretí darovacej zmluvy medzi [REDAKOVANÉ] (vnučkou [REDAKOVANÉ]) sa spoluvlastníčkou nehnuteľnosti stala odporkyňa dňom 16. 07. 2008, kedy bol Správou katastra [REDAKOVANÉ] povolený vklad darovacej zmluvy č. [REDAKOVANÉ]. Navrhovateľka a odporkyňa sa v konaní nedohodli na všeobecnej cene nehnuteľnosti. Odporkyňa v konaní predložila znalecký posudok č. 52/2009 znalca [REDAKOVANÉ] zo dňa 04. 11. 2009 ktorý určil všeobecnú cenu nehnuteľnosti sumou 89.700 Eur. Nehnuteľnosť je reálne nedeliteľná, čo súd v konaní zistil výsluchom znalca. Spoluvlastnícky podiel ¾ z nehnuteľnosti predstavuje 67.275 Eur a ¼ sumu 22.425 Eur.

Súd si v konaní závery znaleckého posudku (vrátane výsluchu znalca) osvojil, znalecký posudok netrpel vnútornými rozpormi, s jeho závermi súhlasili navrhovateľka a odporkyňa a súd z neho pri vyporiadaní podielového spoluvlastníctva vychádzal...

Od nadobudnutia nehnuteľnosti do BSM navrhovateľky a jej nebohého manžela sa v „rodine“ počítalo s tým, že odporkyňa bude v nehnuteľnosti bývať. Navrhovateľka rešpektujúc tento stav súhlasila s tým, aby po vyporiadaní podielového spoluvlastníctva bola nehnuteľnosť prikázaná do výlučného vlastníctva odporkyne v celosti. V nehnuteľnosti nebýva od júna 2009, v súčasnosti v nej býva syn odporkyne [REDACTED]. Medzi účastníkmi konania bol spor o tom, či sa odporkyňa stala podielovou spoluvlastníčkou nehnuteľnosti už pri jej kúpe vzhľadom na množstvo finančných prostriedkov, ktoré priebežne posielala synovi (manželovi navrhovateľky) čo v konaní preukazovala výsluchmi svedkov, výpismi zo svojich účtov v peňažných ústavoch, kúpnu zmluvou spísanou formou notárskej zápisnice a preto žiadala širšie vyporiadanie podielového spoluvlastníctva.

Podľa § 142 ods. 1 OZ ak nedôjde k dohode, zruší spoluvlastníctvo a vykoná vyporiadanie na návrh niektorého spoluvlastníka súd. Prihliadne pritom na veľkosť podielov a na účelné využitie veci. Ak nie je rozdelenie veci dobre možné, prikáže vec za primeranú náhradu jednému alebo viacerým spoluvlastníkom; prihliadne pritom nato, aby sa vec mohla účelne využiť a na násilné správanie podielového spoluvlastníka voči ostatným spoluvlastníkom. Ak vec žiadny zo spoluvlastníkov nechce, súd nariadi jej predaj a výťažok rozdelí podľa podielov.

Právo každého spoluvlastníka obrátiť sa kedykoľvek na súd s návrhom na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva vyplýva zo zásady, že nikto nesmie byť spravodlivo nútený, aby zotrval v spoluvlastníckom vzťahu.

Poradie a podmienky využitia jednotlivých spôsobov zrušenia spoluvlastníctva a vyporiadania podľa § 142 OZ sú pre súd záväzné. S povahou rozhodnutia súdu o zrušení spoluvlastníctva a o jeho vyporiadaní, cieľom ktorého je novým spôsobom upraviť určitý hmotnoprávny vzťah, ktorý v štádiu konania pred vydaním rozsudku neexistoval (tzv. konštruktívny charakter rozsudku), súvisí aj nevyhnutnosť vyriešiť všetky otázky, ktoré sú medzi účastníkmi sporné a ktoré v rámci novej úpravy právneho vzťahu vyžadujú riešenie. Z tohto dôvodu v rámci zrušenia spoluvlastníctva možno vykonať aj vyporiadanie v tzv. širšom zmysle, avšak len na základe návrhu účastníka alebo vzájomného návrhu.

Medzi účastníkmi konania nedošlo k prvému spôsobu zrušenia a vyporiadaného podielového spoluvlastníctva dohodou a druhý spôsob reálna deľba neprichádzal do úvahy, lebo predpokladom použitia tohto spôsobu zrušenia spoluvlastníctva je, že ide o deliteľnú vec (z technického hľadiska) a že jej rozdelenie je aj funkčne opodstatnené, to je vtedy, keď rozdelením veci vzniknú samostatné veci, ktoré ich vlastníkom môžu aj naďalej slúžiť spôsobom, ktorý zodpovedá ich povahe a spoločenskému poslaniu (záujmu). Výsluchom znalca [REDAKOVANÉ] mal súd preukázané, že tento spôsob zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva nehnuteľnosti neprichádza do úvahy práve pre nemožnosť, aby po rozdelení vznikli samostatné veci v právnom zmysle (§ 118 OZ) a aby takéto rozdelenie bolo možné zapísať do katastra nehnuteľností (§ 34 a nasl. KZ).

Tretím spôsobom je prikázanie veci za náhradu. Aj tu došlo k zhode medzi spoluvlastníkmi vtom, že súhlasili s tým, že po zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva nehnuteľnosť nadobudne odporkyňa v celosti. Cena nehnuteľnosti sporná nebola, bola určená znaleckým posudkom znalca [REDAKOVANÉ] na sumu 89.690 Eur a navrhovateľka s ňou súhlasila.

Navrhovateľka je nevestou odporkyne, jej nebohý manžel bol synom odporkyne. U navrhovateľky a jej manžela išlo o druhé manželstvo, ktoré bolo bezdetné. Z vyjadrenia odporkyne zo dňa 12. 01. 2010 (č. l. 119 až 123 spisu) vyplynulo (a navrhovateľka jej tvrdenia ničím v konaní nevyvrátila), že v roku 1998 prišiel za odporkyňou syn – manžel navrhovateľky s prosbou, aby im požičala peniaze na kúpu domu v [REDAKOVANÉ]. Požičala mu 1.659,70 Eur (50.000 Sk), lebo zvyšok do sumy 8.298,48 Eur (250.000 Sk) mali zaplatiť do roka.

Odporkyňa do USA odišla v roku 1998. Hoci sa syn s rodinou presťahovali do [REDAKOVANÉ], doplatok kúpnej ceny nemali, hrozilo im, že sa budú musieť vysťahovať a tak im znova požičala sumu 6.638,78 Eur (200.000 Sk). Odporkyňa vo svojom vyjadrení uvádza aj ďalšie im poskytnuté pôžičky. Neskôr po telefonickom rozhovore so synom sa dozvedela, že dom v [REDAKOVANÉ] je vlhký, navrhovateľkin syn je alergik. Nevyhovovala im dochádzka. Syn sa dopyčul o predaji rozostavaného domu vo [REDAKOVANÉ] (predmete konania), odporkyňa doslovne píše „Zhodli sme sa, že sa pokúsi s majiteľom dohodnúť“ (kúpna cena bola 26.555,14 Eur (800.000 Sk)).

Odporkyňa tvrdila, že syn s rodinou nemal žiadne peniaze, preto odporkyňa predala svoj rodinný dom [REDACTED] (17. 06. 2003 za kúpnu cenu 26.555.14 Eur) z nej 3.319,38 Eur (100.000 Sk) prevzal pri podpise zmluvy syn a suma 23.235,74 Eur (700.000 Sk) bola z hypotekárneho úveru poskytnutého kupujúcej poukázaná na sporožirový účet navrhovateľky a jej manžela vedený v [REDACTED] č. účtu: [REDACTED] (č. l. 258 spisu).

Odporkyňa v konaní preukázala, že synovi udelila splnomocnenie k vykonávaniu právnych úkonov ale aj s jej účtami vo [REDACTED] už v roku 2002 (č. l. 163 a 252 spisu) a po jeho smrti splnomocnenie udelila synovi [REDACTED] (č. l. 253 spisu). Sama odporkyňa v konaní zdôraznila, že „nakol'ko som sa v tom čase nezdržovala na území Slovenska, tak sme sa dohodli, že syn bude dohliadať na dostavbu domu a budeme v ňom spolu bývať. Od tej chvíle som posielala finančné čiastky“ a „všetky moje finančné príspevky boli mojou investíciou do môjho bývania a mojej budúcnosti nie darom“ (č. l. 119-123 spisu).

Podľa § 132 O. s. p. dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti: pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci. Ide o zásadu voľného hodnotenia dôkazov, ktorá vyplýva z princípu nezávislosti súdov uvedeného v č. l. 46 Ústavy. Táto zásada znamená, že záver, ktorý si sudca urobil z vykonaných dôkazov z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu. Právna úprava neurčuje ako má súd hodnotiť dôkazy z hľadiska pravdivosti. Uvádza len, že súd hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, ktorá v občianskosúdnom konaní, ako to vyplýva z teórie práva, predstavuje zložitý myšlienkový proces na strane sudcu. Úvahu súdu nie je možné si zamieňať s hodnotením dôkazov, lebo táto úvaha má miesto v súlade s § 136 O. s. p. Je pravda, že hodnotenie dôkazov neznamena ľubovôľu súdu pri hodnotení dôkazov, lebo hodnotiacia úvaha musí vždy zodpovedať zásadám formálnej logiky a musí vychádzať zo zisteného skutkového stavu. Výsledky hodnotenia dôkazov sú aj súčasťou odôvodnenia rozsudku, ako to vyplýva z § 157 ods. 2 O. s. p., v zmysle ktorého súd má povinnosť v odôvodnení, okrem iného, stručne, jasne a výstižne vysvetliť ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádza a akými úvahami sa riadil. Pri posudzovaní hodnoty pravdivosti konkrétneho dôkazu predpokladá, že sudca takýto dôkaz posudzuje najskôr izolovane

z hľadiska vierohodnosti toho, kto ho podáva, až potom posudzuje uvedený dôkaz v rámci všetkých vykonaných dôkazov.

Z listu vlastníctva [REDAKOVANÉ] vyplývalo, že k nehnuteľnosti tam zapísanej sú podielové spoluvlastníčky navrhovateľka v podiele $\frac{3}{4}$ a odporkyňa v podiele $\frac{1}{4}$. V tomto konaní odporkyňa tvrdila, že na nadobudnutie nehnuteľnosti, na jej dostavbu (doteraz nie je dokončená) posielala finančné prostriedky a preto sa stala spoluvlastníčkou nehnuteľnosti už pri jej kúpe vo vyššom podiele – Nález ÚS ČR zo dňa 25. 09. 1997 sp. zn. III. ÚS 336/96 (č. l. 340 spisu) a, že jej spoluvlastníctvo k nehnuteľnosti vzniklo už vtedy, keď sa so synom a navrhovateľkou dohodli na spoločnom užívaní stavby – NS ČR sp. zn. 22 Cdo 1174/2001. V nehnuteľnosti má trvalé bydlisko – prihlásili ju syn s navrhovateľkou a „len z hľadiska uľahčenia technických otázok, ako je podpisovanie zmluvy a vykonávanie stavebných prác a súvisiacich správnych konaní nebola hneď od začiatku uvádzaná ako podielový spoluvlastník“ (č. l. 342 spisu).

Existenciu dohody o vzniku spoluvlastníctva k nehnuteľnosti už pri jej kúpe, ale ani neskôr odporkyňa v konaní nepreukázala. Je nepochybné, že už pri kúpe nehnuteľnosti boli všetci „dohodnutí“ – syn, navrhovateľka a odporkyňa uzrozumení s tým, že odporkyňa bude v nehnuteľnosti bývať, potvrdili to aj svedkovia [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], stavebné úpravy v nehnuteľnosti sú toho tiež dôkazom. Účastníci tejto dohody – bývania odporkyne v nehnuteľnosti – neriešili otázku financovania nehnuteľnosti, lebo nemuseli. Odporkyňa tak ako pred kúpou nehnuteľnosti aj po jej kúpe sa úplne spoľahla na syna, posielala finančné prostriedky, lebo automaticky počítala s tým, že jej „bývanie a budúcnosť“ budú takto vyriešené. O tom svedčia všetky jej finančné príspevky, či už z jej účtov v peňažných ústavoch, ale aj tie, ktoré poslala po svedkyňiach. V tejto dôvere vôbec neuvažovala o tom, že nehnuteľnosť mali kúpiť so synom a navrhovateľkou do podielového spoluvlastníka (uľahčenie podpisovania zmluvy cez splnomocnenca) sú v súčasnosti len jej výhovorkou. Ved' už v roku 2002 pred kúpou nehnuteľnosti udelila synovi plnú moc ku všetkým právnym úkonom, preberaniu poštových zásielok, zastupoval ju aj pri uzavretí kúpnej zmluvy dňa 17. 06. 2003, keď predávala svoju „zrejme poslednú“ nehnuteľnosť vo svojom vlastníctve. Odporkyňa žiadnu dohodu o vzniku spoluvlastníctva nepotrebovala, nechcela ju, nakoniec synovi nemala dôvod neveriť, v dostavbe nehnuteľnosti pokračovali tak, ako sa na úplnom začiatku dohodli. Syn na jej dostavbu dohliadal a odporkyňa posielala peniaze.

Zlom nastal smrťou syna odporkyne dňa 20. 08. 2007. Navrhovateľka odporkyňu spočiatku „upokojovala, že dom nepredáva“ ubezpečovala ju „ved' tu máš svoj domov“ (č. l. 234 a 235 spisu). Odporkyňa zostala v právnej neistote (syn zomrel, nič z nehnuteľnosti nevlastnila a vzrástli jej obavy, či sa naplní sľub – že v nehnuteľnosti môže dožiť po návrate z cudziny). Jej neisté právne postavenie sa zlepšilo tým, že po darovaní spoluvlastníckeho podielu 1/4 nehnuteľnosti vnučkou – dcérou nebohého syna z prvého manželstva sa právne dostala do vzťahu spoluvlastníctva s navrhovateľkou.

V dôsledku jej finančných príspevkov do nadobudnutia a dokončenia nehnuteľnosti začala požadovať vyporiadanie podielového spoluvlastníctva v širšom zmysle, ktoré predovšetkým zahŕňa otázky tzv. investícií do spoločnej veci, ktoré boli vynaložené niektorým zo spoluvlastníkov.

Najskôr protinávrhom z tohto dôvodu žiadala od navrhovateľky zaplatiť 9.719,33 Eur (č. l. 344 spisu) a neskôr v konaní tvrdila, že vzhľadom na množstvo ňou vložených finančných prostriedkov a celkové predraženie nehnuteľnosti by bolo spravodlivé, aby sa stala v celosti výlučnou vlastníčkou nehnuteľnosti a navrhovateľke na úplné vyrovnanie zaniknutého podielového spoluvlastníctva nezaplatila žiadnu sumu.

Odporkyňa sa stala spoluvlastníčkou nehnuteľnosti dňa 16. 07. 2008 a preto sa úspešne nemohla domáhať úhrady súm vynaložených za trvania podielového spoluvlastníctva na investície do nehnuteľnosti (lebo také po 16. 07. 2008 už z jej strany neboli). V prípade odporkyne išlo o stav, keď tretia osoba (odporkyňa) investovala do cudzej veci – syn, navrhovateľka a odporkyňa si dohodli spôsob ich úhrady tak, že odporkyňa bude v dome bývať, čo zo súdom vykonaného dokazovania nepochybne vyplynulo. V takom prípade išlo o majetkové právo neinvestujúceho spoluvlastníka, pri ktorom platí 3 ročná premlčacia doba od vynaloženia.

Na základe vyššie uvedeného súd protinávrh odporkyne v konaní považoval za jej obranu ktorou pri vyporiadaní podielového spoluvlastníctva v širšom zmysle poukazovala na ňou vykonané investície tak, že ich prostredníctvom chcela podporiť spôsob vyporiadania prikázaním veci do svojho výlučného vlastníctva. Všetky tieto skutočnosti viedli súd ku logickému záveru, že v súlade s rozsudkom NS ČR, sp. zn. 22 Cdo 1644/2005 v rámci posudzovania účelného využitia veci možno okrem veľkosti podielov zohľadniť viaceré skutočnosti rozhodujúce pre rozhodnutie o tom, ktorému z účastníkov bude vec

prikázaná do vlastníctva. Pre rozhodnutie súdu, komu nehnuteľnosť prikázať, nie je absolútne rozhodujúca ani výška podielov, ani účelné využitie veci, ale ide o súhrn skutočností, ktoré sú v danej veci relevantné. Súd musí riadne zdôvodniť, prečo kritériá výšky podielov a účelného využitia veci nie sú v konkrétnom prípade rozhodujúce. Všetky tieto skutočnosti vzal súd do úvahy a po zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva prikázal nehnuteľnosť do výlučného vlastníctva odporkyne, ktorá nehnuteľnosť potrebuje, aby v nej mohla v budúcnosti žiť a žiadnu inú nehnuteľnosť nevlastní.

Odporkyňa je povinná zaplatiť navrhovateľke na úplné vyrovnanie zaniknutého podielového spoluvlastníctva sumu 67.275 Eur, t. j. výška $\frac{3}{4}$ spoluvlastníckeho podielu navrhovateľky z nehnuteľnosti.

Podľa § 160 ods. 1 O. s. p. ak súd uložil v rozsudku povinnosť, je potrebné ju splniť do 3 dní od právoplatnosti rozsudku; súd môže určiť dlhšiu lehotu. Ak má súd za to, že v prejednávanom prípade je na mieste určiť na plnenie dlhšiu lehotu, táto časť výroku rozhodnutia súdu musí byť podložená zistením všetkých potrebných skutočností, ktoré by presvedčivo zdôvodnili záver súdu že vzhľadom na povahu prejednávanej veci, na povinný nárok a osobné pomery účastníkov je vhodné určiť na splnenie lehotu dlhšiu než tri dni od právoplatnosti rozsudku (R 87/1966). Súd určil odporkyni povinnosť zaplatiť cenu podielu navrhovateľke z nehnuteľnosti v lehote 3 mesiacov od právoplatnosti rozsudku. Túto lehotu uvádzala sama navrhovateľka, odporkyňa od momentu, keď začala žiadať nehnuteľnosť prikázať do svojho výlučného vlastníctva, musela počítať s tým, že odstupujúcu spoluvlastníčku – navrhovateľku z jej podielu vyplatí. Lehotu troch mesiacov súd považuje dostatočne dlhú na to, aby odporkyňa svoju povinnosť splnila.

Podľa § 151 ods. 3 O.s.p. v zložitých prípadoch, najmä z dôvodu väčšieho počtu účastníkov konania alebo väčšieho počtu nárokov uplatňovaných v konaní súd môže rozhodnúť, že o trovách konania rozhodne až po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej; § 166 sa nepoužije. Ustanovenie ods. 1 a 2 platia primerane s tým, že lehota troch pracovných dní plynie od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. V súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd o náhrade trov konania rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.»

Zohľadňujúc konkrétne okolnosti posudzovanej veci ústavný súd zastáva názor, že napadnutý rozsudok krajského súdu nie je arbitrárny a nepresvedčivý, keďže právne závery v ňom uvedené nie sú v zjavnom vzájomnom rozpore a v nesúlade s platnou právnou úpravou. Ústavný súd za týchto okolností nemá ústavne relevantný dôvod a ani oprávnenie na to, aby prehodnocoval tieto právne závery. Ústavný súd zastáva názor, že krajský súd sa vyrovnal so všetkými okolnosťami, ktoré majú pre vec podstatný význam a ktoré dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia, že správne vyložil a aplikoval relevantnú právnu úpravu obsiahnutú v Občianskom zákonníku – čím vysvetlil aj neposúdenie veci podľa sťažovateľkou označených ustanovení § 136 a § 137 Občianskeho zákonníka, resp. neposúdenie vyporiadania podielového spoluvlastníctva v „najširšom zmysle slova“ – pričom vychádzal z úplne zisteného skutkového stavu. Krajský súd dal jasné odpovede na kľúčové otázky, od ktorých sa odvíjal spôsob vyriešenia celej veci, ako aj odpovede na ďalšie námietky sťažovateľky uvedené v odvolaní.

Krajský súd do odôvodnenia svojho rozhodnutia uviedol postup, akým dospel k tomuto rozhodnutiu, pričom rekapituloval rozhodujúce právne skutočnosti, ktoré sa týkali právneho vzťahu medzi účastníkmi konania, odkazujúc na ustálený právny názor v podobných veciach. Presvedčivo zdôraznil aj dôvody nestotožnenia sa s obranou a s námietkami sťažovateľky uplatnenými v rámci dokazovania pred oboma súdmi.

V nadväznosti na námietky sťažovateľky ústavný súd poukazuje na svoju stabilizovanú judikatúru, podľa ktorej všeobecný súd nemusí dať v odôvodnení svojho rozhodnutia odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkom konania (m. m. I. ÚS 241/07).

Ústavný súd s odkazom na svoju stabilnú judikatúru napokon uvádza, že postup a rozhodnutie súdu, ktoré vychádzajú z aplikácie konkrétnej zákonnej procesnoprávnej úpravy, nemožno hodnotiť ako porušovanie základných práv a slobôd (I. ÚS 8/96, I. ÚS 6/97). Za porušenie základného práva pritom nemožno považovať neúspech v konaní.

Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania, preto nie je možné považovať nevyhovenie návrhu v konaní pred všeobecným súdom za porušenie tohto práva (I. ÚS 3/97).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd sťažnosť sťažovateľky v časti namietajúcej porušenie jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy krajským súdom odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Ako z uvedených čiastkových záverov ústavného súdu vyplýva, ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľky ako celok z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti v zmysle § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. marca 2016